

MEGVALÓSULT
A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

HATÁRTALANUL!

A Szepesség gyöngyszemei

Az idei tanévben, 2022. május 4-6 között, iskolánk a Bethlen Gábor Alap HAT-20-01-0220 azonosító számú, Határtalanul! Kirándulás hetedikeseinek című nyertes pályázata jóvoltából Szlovákiába, a Felvidékre kirándultunk mi, a Gyermelyi Általános Iskola 8. osztályos tanulói, kiegészülve néhány hetedikes és hatodikos diákkal. A kirándulásra eredetileg pontosan egy évvel ezelőtt került volna sor, de a pandémia miatt eltolódott. Az utazást komoly felkészítő foglalkozások előzték meg az iskolában Gellért Melinda tanárnő vezetésével, melyek során megismerkedtünk Magyarországgal és a Felvidék kapcsolatával, történelmi háttérével, a trianoni békediktátum tragikus következményeivel. Így tájékozottan, és nagyon kíváncsian vártuk az utazás időpontját.

1. nap

Az indulás napján, 2022.05.04-én korán kellett kelniünk, mert a gyülekező 5:45 és 6 óra között volt, az iskola épülete előtt. Mindenki izgatott volt, szülők és gyerekek egyaránt.

Budapesten csatlakozott hozzánk az idegenvezetőnk, Kiss Imre Károly, akin végig éreztük, hogy szívesen osztja meg tudását velünk, így igazán érdekessé tette az utazásunkat. Indulás után már Magyarországon is rengeteg látnivalóról és érdekességről beszélt.

Hatvannál megemlítette, hogy bár 60 km-re fekszik Budapesttől, a nevét mégsem erről kapta. Mesélt a Hatvanban élő, a később, a bárói cím elnyerése után Hatvany néven ismert családról, akik felvirágoztatták Hatvan iparát (cukorgyár, kenyérgyár, gőzmalom), támogatták a szegényeket és a művészeteket. Lőrincinél a lignitről és a lignit erőműről beszélt, megemlítette, hogy ma már csak a klímaszezonban használják energia kiegészítésre.

Pásztónál a ma is megtekinthető középkori tanteremre és tanító lakásra hívta fel a figyelmünket.

A buszból megpillanthattunk a Kőrösi Csoma Sándor emlékparkban a Stupát, ami mellé egy kis összefoglalót kaptunk a buddhizmusról. Mátraverebéllyel a (gyógyító) Szentkútról is kaptunk információkat. Salgótarjánon áthaladva a Salgó váráról beszélt.

Somoskőújfalun az „Isten hozta a hazatért faluban” tábla fogadott minket. Imre bácsitól megtudtuk, hogy a település trianoni elcsatolását követően, egy helyi orvosnak köszönhetően a falu lakott része 1924-ben visszakerült magyar fennhatóság alá; bár a vár, a geopark és a bánya Szlovákia része maradt. Itt szinte észre sem vettük volna, hogy átléptük a határt, ha idegenvezetőnk nem figyelmeztet a határátkelő elhagyatott épületeire. Szlovákiába átérve a buszból láthattuk a füleki várat és a bazalthegyet.

Kicsit később, Krasznahorka várát megpillantva (ami 2012-ben, vélhetően kamaszok felelőtlen viselkedése miatt leégett) Imre bácsi elénekelte nekünk Zichy grófnő szerzeményét, a Krasznahorka büszke vára című műdalt, ami később a magyar irredentizmus jelképévé vált. A dal - ami híressé tette a várat - számtalan feldolgozásban, még egy tárogatós kiegészítéssel is elterjedt.

Ezután Rozsnyóba érkeztünk, ahol megtudhattuk, hogy négyzet alakú, középkori főtere van, ahol csak a gazdagok építhettek. Itt csupa egyforma tetőszerkezetű épületet láthattunk. A város jelképe a hármaskrúza, ami a címerében is látható. A főtéren sétálva megtekinthettük a városházát, a püspöki palotát, a Diáktemplomot - melynek harangtornya a templom mellett épült -, a jezsuita templomot, és a főter legrégebbi épületét, a Fekete sas-házat.

A következő állomásunk Betlén az Andrásy vadászkastély volt, mely egyszerűen gyönyörű! A család nagy gyűjtő volt, mindent megvettek, ami megtetszett nekik. Drága és eredeti, korabeli bútorokat, kitömött állatokat, de még 3000 éves múmiákat is láthattunk. A kincseket a cselédség óvta meg, miután a családnak menekülnie kellett a háború miatt. A legmodernebb fürdőszobák már megtalálhatóak voltak benne, de konyhát nem létesítettek a kastélyban, itt csak ételmelegítésre volt lehetőség, hogy az ételek szaga ne zavarja a lakókat és vendégeiket.

A kastélyt angolkert veszi körül, ahol még mókust is láttunk.

Újra buszra szálltunk, hogy egy újabb gyönyörű város, Szepesszombat főterén a polgárházak árnyékában sétálhassunk, és megcsodálhassuk a Szent György templomot, melynek harangtornya szintén a templom mellett épült.

A nap végén megérkeztünk szálláshelyünkre, egy Tátralomnic mellett található hotelbe, ahol pazar kilátás fogadott minket a Magas-Tátrára. Vacsora után még sétáltunk a környéken, ahol találtunk egy remek játszóteret is.

2. nap

Első úticélunk Lőcse volt. Itt forgatták a Fekete város című filmet. Fontos kereskedőváros volt, árumegállítói joggal (15 napig kellett a piacra kitenni a portékát), a kereskedők vámmentességet élveztek egész Magyarország területén. Gazdagságuk meglátszik a főtéren épült kereskedőházak szépségében. Főterének aránya 1:3.

Itt megcsodálhattuk a város híres épületeit, a Szent Jakab – székesegyházat, a Tvhrzo (Túrzó) házat, a lőcsei városházát, rajta a polgári erényeket szimbolizáló nőalakokkal, melyek a mértékletesség, óvatosság, bátorság, türelem, igazságosság jelképei. Az épület felirata: „A békében a városok kivirágzanak, a háborúban hanyatlanak”. A gimnázium hatalmas és lenyűgöző épületét a közeli városfal miatt csak részletekben tudtuk megtekinteni. A Kassai kapuhoz is elsétáltunk.

Második állomásunk Csütörtökhely volt. Nevének eredete, hogy a vásár napot csütörtökön tartották. Itt a Szent László templom és a Szapolyai kápolna építkezés miatt zárva volt, ezért csak kívülről csodálhattuk meg.

Ezután Késmárcra látogattunk, melynek leghíresebb épülete a Szentháromság fatemplom, mely a világörökség része. A katolikusok nem engedték más vallásoknak, hogy kőből építsenek templomot, hogy ne alkothassanak maradandót. Ezt az evangélikus fatemplomot 1711-ben építették tiszafából és vörös lucfenyőből. Különlegessége, hogy az építéshez nem használtak fémet, még a teteje is faszindelyből készült. Sekrestyéje 1593-ból származó kőépítmény. Sajnos belülről ezt sem nézhettük meg.

Itt található még a Thököly vár, melynek alaprajza ovális alakú. A Thököly család építtette át a gótikus várat reneszánsz kastéllyá, hogy ez legyen a családi székhely.

A nap végén egy kiadós sétát tettünk Tátralomnicon. Felettünk a Grand Hotel Praha, az 1905-ben épült szecessziós stílusú nagyszálló magasodott. Eredeti neve Palotaszálló volt, és 25 évvel megelőzte a mi ugyanilyen nevű híres lillafüredi szállodánkat.

Az időközben megindult eső vetett véget a játékunknak a kőpatak (lomnica) partján.

3. nap

Reggel végleg elbúcsúztunk gyönyörű szálláshelyünkötől, majd hamarosan Igló főterén tettünk egy sétát, ami abban különbözik az eddig látottaktól, hogy ovális alakú. Legértékesebb épülete, a valahai Provincia-ház, ami ma már múzeumnak ad otthont. Megcsodálhattuk a városháza impozáns épületét, és a kék - fehér evangélikus templomot is.

Második úticélunk Márkusfalva volt. Itt található az erőd jellegű Máriássy kastély, mely a XVII. században épült, valamint a Dardanellák nyári rezidencia, mely arról híres, hogy II. József császár várható látogatására készült. (Az eset érdekessége, hogy a császári látogatás végül elmaradt.) Ma bútor és hangszerkiállítás található bennük.

Ezután Eperjesre látogattunk. A főter impozáns történelmi épületeivel nyugtázott le bennünket, láthattuk a Rákóczi házat, megcsodálhattuk a Szent Miklós társszékesegyházat. A Mária szobrot a súlyos pestisjárvány túlélői állították.

Délután elértünk Szlovákiai tartózkodásunk utolsó állomására, Kassára. Ez a város tele van műemlékkel, látnivalóval. A város címere 1502-ből származik, ezt mutatja be a Címer-szobor. A Szent Erzsébet székesegyház nem csak pazar díszítéseivel ragadta meg a figyelmünket, de itt, a Rákóczi kriptában helyezték végső nyugalomra II. Rákóczi Ferenc és bujdosótársai szarkofágban nyugvó maradványait is. Kassán járva kihagyhatatlan volt a Rodostói ház felkeresése, ahol bepillanthattunk a fejedelem száműzetésének életkörülményeibe, hiszen eredeti bútorokat, például az ebédlőszoba berendezését, de sok képet, ereklyét és emléktárgyat is láthattunk.

Innen már haza indultunk, és este 8 órára fáradtan, de rengeteg szép élménnyel gazdagodva érkeztünk meg.

Köszönjük a Talabor Utazási Irodának a szervezést, Gellért Melinda tanárnőnek a minden részletre kiterjedő szervező, koordináló és előkészítő munkát, Kiss Imre Károlynak a sokszínű, érdekfeszítő idegenvezetést, és iskolánk pedagógusainak – Kovács Ilonának, Tanka Juditnak és Tirpákné Varga Zsuzsannának, hogy elkísérték minket erre az utazásra.

Saródi Letícia
8. osztályos tanuló